

Vesoljska tovarna zvezd se zapira

Dolgo časa je bilo vesolje velikanska tovarna zvezd in je iz lebdečega plina in prahu proizvajalo nešteto zvezd. Sedaj pa je videti, da se ta gigantska tovarna zapira!

Mlade zvezde z zbiranjem razpršene snovi pridobivajo na masi – podobno kot snežna kepa, ki se vali po snegu – in sčasoma postanejo velike odrasle zvezde. Sedaj so astronomi odkrili, da se to več ne dogaja zelo pogosto. Pravzaprav se sedaj rodi 30-krat manj zvezd kot takrat, ko je bilo vesolje še mlajše! Videti je, da se nekoč zelo uspešna tovarna zvezd zapira za vedno.

Do tega odkritja so astronomi prišli s proučevanjem nastajanja zvezd v galaksijah na zelo različnih oddaljenostih od nas. Sveloba za pot do Zemlje potrebuje čas, zato vidimo zelo daljne galaksije takšne, kakršne so bile, ko so oddale svetlobo – v nekaterih primerih je to milijarde let nazaj! To pomeni, da z opazovanjem galaksij na različnih oddaljenostih od nas opazujemo tudi različno stare galaksije. Astronomi uporabljajo svoje teleskope kot močne časovne stroje: lahko posnamejo slike mladih galaksij, čeprav so te sedaj že zelo stare.

Po napovedih astronomov se bo celotno število zvezd še nekoliko povečalo, nato pa se bo proizvodnja za vedno ustavila! To pomeni, da se je večina zvezd v vesolju že rodila. A ne skrbite, saj bo večina zvezd tu še dolgo v prihodnost. Naše Sonce, na primer, bo grelo vas, vaše otroke in njihove otroke in še mnogo mnogo prihodnjih generacij.

COOL FACT

Zvezde se reciklirajo; nastanejo iz plina in prahu, a nekatere, ko umrejo, ob eksploziji tudi raznese v plin in prah.

